

KLACZE KARMIĄCE - ŻYWIENIE W SEZONIE PASTWISKOWYM

NEWSLETTER (czerwiec 2018)

Hodowca i Jeździec – Pismo Polskiego Związku Hodowców Koni

Okres od maja do sierpnia możemy spokojnie nazwać pełnią sezonu pastwiskowego, co dla hodowców oznacza ograniczenie kosztów związanych z utrzymaniem stada. Jednakże nie każdej grupy hodowlanej to dotyczy, a zwłaszcza klaczy w okresie laktacji. Właściwe żywienie klaczy karmiącej ma kluczowy wpływ na jej wydajność mleczną i kondycję oraz jej kolejne zażrebiecie i dlatego samo pastwisko jest tutaj niewystarczające.

Żywienie matek, szczególnie w okresie pierwszych trzech miesięcy laktacji, wymaga szczególnej precyzji. Jest to jeden z najważniejszych momentów w całorocznym cyklu klaczy hodowlanej, gdyż w tym okresie musi ona zaspokoić nie tylko potrzeby własnego organizmu, zregenerować się po przeżytym porodzie, lecz również wykarmić źrebaka i utrzymać kolejną ciążę, jeżeli uda nam się ją skutecznie ponownie zażrebić (ryzyko resorpcji jest stosunkowo największe w pierwszych 45 dniach od stwierdzenia żrebności u klaczy).

U klaczy karmiących decydujące znaczenie ma ilość produkowanego mleka i wraz ze wzrostem jego produkcji wzrasta zapotrzebowanie klaczy na poszczególne składniki odżywcze. Mleko jest bogatym źródłem białka i wapnia, w związku z tym dieta klaczy karmiącej wymaga większego udziału pasz białkowych. Zapotrzebowanie klaczy na białko w okresie wczesnej laktacji wzrasta ponad dwukrotnie w stosunku do potrzeb bytowych, a na wapń prawie trzykrotnie. Istotna jest również podczas laktacji w codziennej dawce pokarmowej zawartość soli (NaCl) w wysokości 0,5 – 1 %. Deficyt sodu obniża wykorzystanie strawionych protein i może spowodować spadek mleczności u klaczy oraz może przyczyniać się do zahamowania procesu wzrostu źrebiąt i powodować lizawość, objawiającą się zjadaniem grzywy, ogona i piasku. Wszelakie pasze stosowane w żywieniu klaczy karmiącej, a przede wszystkim dodatki mineralno – witaminowe powinny przyczyniać się do zwiększenia koncentracji pierwiastków śladowych, w szczególności miedzi, cynku, manganu, jodu i selenu oraz witamin (głównie witaminy A, bowiem żywienie zimowe klaczy hodowlanej, pozbawionej w tym okresie pastwiska, jest tej witaminy najczęściej całkowicie pozbawione). Dla poprawy wskaźników rozrodu najistotniejsze znaczenie ma natomiast pokrycie zapotrzebowania na jod, selen beta-karoten, witaminę A i E.

W związku z tym dawka pokarmowa musi być dobrze zbilansowana, w pierwszym okresie laktacji zadawana w kilku porcjach (maksymalnie 2,5-3 kg paszy treściwej/posiłtek), pasza uzupełniająca powinna zawierać koncentrację energii na poziomie ok.13 MJ energii strawnej i ok.15% białka strawnego, siano powinno być zadawane „ad libitum”, a pastwisko stanowić uzupełnienie diety. Dobre siano jest podstawą dawki pokarmowej nie tylko dla klaczy, lecz również dla źrebaka, który zaczyna się nim interesować i podskubywać, a w wieku kilku

miesiący potrafi zjeść już sporą ilość paszy objętościowej. Dlatego na dobrą jakość siana powinniśmy zwrócić w tym okresie szczególną uwagę, niezależnie od dostępu do świeżej zielonki.

Trawa pastwiskowa wnosi do dawki dużo wartościowych elementów - białko, większość makroelementów, karoten, żelazo, witaminę E i kompleks witamin B, natomiast nie zaspokaja zapotrzebowania na energię, wapń, sód, witaminy A i D oraz istotne przy ponownym kryciu selen i jod. Dlatego dla klaczy, które w pierwszym okresie laktacji korzystają z pastwiska, wskazane jest zbilansowanie dawki pokarmowej w taki sposób, aby z jednej strony uzupełnić dodatkiem paszy treściwej i dobrego preparatu mineralno-witaminowego deficyt wyżej wymienionych elementów, a z drugiej strony, aby nie doprowadzić do nadmiernej podaży niektórych składników pokarmowych.

Począwszy od czwartego miesiąca laktacji potrzeby pokarmowe klaczy nie są już tak wysokie jak w jej pierwszym okresie, dlatego udział pasz treściwych oraz siana może być stopniowo obniżany – na rzecz dobrego pastwiska (oczywiście wówczas, gdy drugi okres laktacji przypada na pełnię sezonu pastwiskowego, gdy zielonka bogata jest w składniki odżywcze).

